

W-wa, 12 VIII 1682

**Jana III Sobieskiego list przypowiedni Janowi Butlerowi na regiment pieszy
cudzoziemski**

Jan III z bożej łaski król Polski itd.

Urodzonemu Janowi Butlerowi Nowskiemu Staroście Leśnictw naszych Nowodworskich Administratorowi Wiernie nam miłemu Laskę Naszą Królewską urodzony wierne nam miły. Gdy nieprzyjaciel krzyża Ś-tego postanowiwszy u siebie wetować przegranej nieraz swojej na osiągnięcia całego państwa Polskiego codziennie ku Kamienicowi zmyka wojska. Ordy zaś Krymskie gromadzone na Wołyńskie, Podolskie i Ruskie Kraje ustawicznie czynią najazdy. Tedy my szczęśliwie panujący, chcąc zaszczyt ojczyźnie od nieprzyjaciela przeciwko któremu sami osobą Naszą iść i zdrowie ważyć postanowiliśmy przez zgromadzenie siły całej Rzptej mieć i sposobić jako największej . Gdy wierności Twojej mamy zaleconą wrodzoną z przodków swych do czynów i dzieł rycerskich ochotę, a przy tym do wojennej usługi Rzptej odważną, postanowioną rezolucji, której miejsce między korpusem Wojska Koronnego, będącego od cudzoziemskiego Rzptej uchwalonym, umyśliliśmy jemu służbę wojenną na regiment pieszy cudzoziemski sto osiemdziesiąt porcyj w sobie zawierać mający po śmierci urodzonego Dymitra X-cia na Zbarażu Wiśniowieckiego, Kasztelana Krakowieckiego, hetmana Wielkiego Koronnego, do dyspozycji naszej przypadły przepowiedzieć i list nasz przypowiedni tj. Basztaluny dać jakoż Wierność twoją w szarzy Oberszteleytnatskiej (Oberstelentanant-podpułkownik) pod tymże regimentem, w której jeszcze (pod dachem którym żołnierze przy dobywaniu miasta osłaniali się od pocisków nieprzyjaciół) pod rozkazami Wyrzeczonego hetmana Wielkiego Koronnego, wiernie i odważnie służyłeś, na urząd pułkowniczy przypowiadamy i dajemy. Pozwalając wierności Twojej jako najporządniej ten regiment umundurować i rekrutować, w którą to służbę Wojenną płaca Wierność Twoja(w którą sprawowanie chorągwi bębnow, pik i muszkietarów i innych potrzeb regimentowych także ryszunków piechotnych, sporządzenie zawarte być ma) od pierwszego dnia listopada w roku terażniejszym trybem i żołdem piechotnym cudzoziemskim przy ukontentowaniu oficerów i innych wypłat regimentowych wtórze porachowaniu w skarbie Rzptej koronnym dochodzić będzie i poczynać się ma. Naprzód tedy Wierność Twoja starać się o to będziesz, abyś ku regiment z ludzi do wojny sposobnych ile musi być w dziale rycerskim wiadomych i odzianych jako najprędzej przez suplementowanie umundurował, i widząc terażniejszą Rzptej potrzebę iz innymi się do obozu stawił. Wolno zatem będzie Wierności twojej Oficerów przybierać, kreować, nadmieniac, występnych nieposłusznych karać i zwalniać przy uzupełnianiu zaś i werbowaniu tegoż regimentu, aby się oficerowie jako najskromniej trybem cudzoziemskim obchodzili i w ciągnieniu ,na stanowisku, popasach, noclegach stacji i poborów nienośnych(?) pieniężnych i chlebowych pobocznych nie wybierali, ale tym się co zwyczaj ludziom takowym dawać i przemożenie ludzkie zniesie bez uciążenia kontentowali. Występnych p/g surowości artykułów wojskowych cudzoziemskich karali i ukrzywdzonym sprawiedliwość czynili w uzupełnianiu zaś tego regimentu wg niedawnego Rzptej postanowienia zachowali w ciągnieniu, aby w dobrach szlacheckich nie stawali, Tego wszystkiego Wierność Twoja przestrzegać i z karą na się zaciągać nie będziesz. A ile w marszu. Albo wejściu do obozu do liczby namaszczonej ludzi nie będzie dostawało, tyle przy zapłacie przy Wierność Twojej potracać powinien będzie. Starać się dlatego Wierność Twoja będziesz, aby ten regiment pieszy w liczbie zupełnej miał. Z którymi ludźmi nie pod żadną winą , władzą i posłuszeństwem tylko naszym i Wszechmożnych

Hetmanów Koronnych za naszymi ordynansami, także Wielmożnych Hetmanów stawać i sprawować się Wierność Twoja będziesz. Ażeby przy tym oficerowie piechoty w miesięcznych pieniądzach i płacy, także prowiancie nie ukrzywdzali pilności w tym Wierności Waszej żądamy . Powinność zaś Wierności waszej będzie na miejscu musztry odprawować, w obozie zaś z tymi ludźmi okopować się, bateryje odprawować, budować szańce i wału sypać w obleganiu miast kopać się i inne przynależności w takich okazjach ponosić, ordynansów nie omieszkiwać, w ostatku na sławę naszą i swoją zarabiać zachcesz Wierność Twoja pewien będąc łaski i szczodrobliwości naszej królewskiej, którą my Wierności Twojej przy podających się okazjach ofiarujemy. Na co wszystko dla lepszej wiary przy podpisie ręki Naszej pieczęć Koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w W-wie XII dnia M-ca sierpnia r.p. MDCLXXXII panowania naszego roku IX>.

Jan król

Franciszek Komecki
Jego królewskiej M-ci Sekretarz

Jaworów, 23 VII, 1682

Jana III Sobieskiego uniwersał do obywateli i poddanych Leśnictwa Nowodworskiego z racji śmierci Konstancji Butlerowej i objęcia zarządu leśnictwa przez Jana Butlera St-tę Nowskiego i pułkownika.

Jan III z bożej łaski król Polski itd.

Wszem i wobec i każdemu z osobna, komu to wiedzieć będzie należało , osobliwie Wójtom, Ławnikom.....i wszystkim Leśnictwa naszego nowodworskiego obywatelom i podanym tudzież urodzonym donatariuszom wiernie nam miłym, łaskę naszą królewską ogłaszamy. Wiernie nam mili chcąc aby dobra nasze Leśnictwa Nowodworskiego, po śmierci urodzonej niegdy Konstancji Butlerowej , podkomorzyny Koronnej w dobrym i należytych zostawały porządku i dozorze, mieć chcemy, abyście Wiern. WW. tym urzędnikom, albo namiestnikom, których urodzony Jan Butler, st-ta Nowski, pułkownik Nasz zostawia wszelakie posłuszeństwo pełnili i oddawali robocizny koła łąk, żniwa i roli odprawowali, czynsze i wszelkie należności bez wszelkiej trudności i uporu p/g zwyczaju i danego inwentarz oddawali, o to się starając, aby żadnego omieszkania w gospodarstwie i szkody w dochodach nie było. Inaczej Wiern. WW. nie naczynicie z powinności swojej i pod surowym karaniem. Dan w Jaworowie, dnia XXIII m-ma lipca rp. MDCLXXXII, panowania naszego IX.

Jan Król